

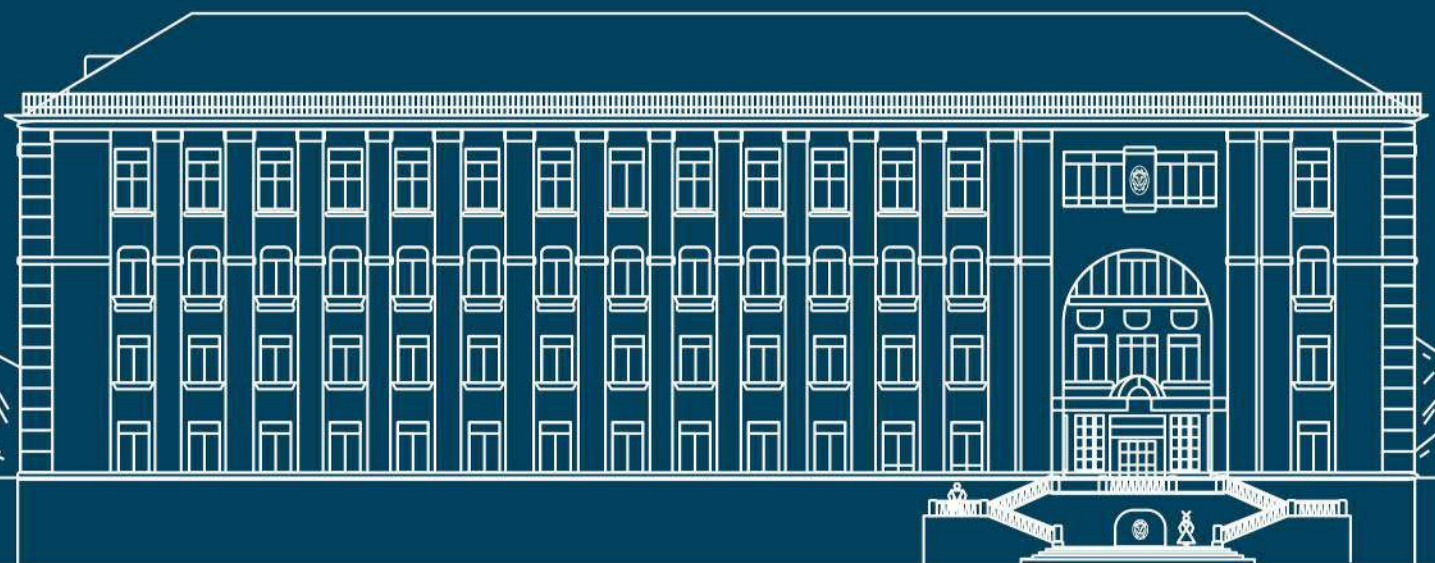

National University
of Water and Environmental
Engineering

PROCEEDINGS

of the International Conference

Terminology of the New Century: Theoretical and Practical Aspects

September 15-16, 2016, Rivne, Ukraine

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
КОМІТЕТ НАУКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ
УКРАЇНСЬКИЙ МОВНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ФОНД**

**На пошану професора
Людмили Симоненко
з нагоди 80-річного ювілею**

Наукова термінологія нового століття: теоретичні і прикладні виміри

Матеріали Міжнародної наукової конференції

Рівне, 15-16 вересня 2016 року

Рівне 2016

УДК 93/94:001.4''452''
ББК 63.3я2

Наукова термінологія нового століття: теоретичні і прикладні виміри : матеріали Міжнародної наукової конференції (Рівне, 15-16 вересня 2016 року) / [відп. ред. Л. Малевич]. – Рівне : НУВГП, 2016. – 455 с.

До збірника ввійшли наукові праці учасників Міжнародної наукової конференції «Наукова термінологія нового століття: теоретичні і прикладні виміри», яка відбулася 15-16 вересня 2016 року в Національному університеті водного господарства та природокористування (Рівне). Статті дослідників з України, Австралії, Австрії, Білорусі, Грузії, Італії, Люксембургу, Польщі, Росії, Румунії, Словенії, Китаю присвячено теоретичним і прикладним аспектам сучасної термінології, зокрема, таким як теоретико-методологічні засади сучасного термінознавства, когнітивне термінознавство, термінологія і знання, мовна політика і термінологія, термінологія в системах національних мов, наукова і професійна комунікація, термінологія і переклад, термінологічні ресурси та термінографічні технології в Україні і світі, історія термінології й термінознавства. Особливу увагу приділено проблемам функціонування сучасних галузевих термінологій і питанням викладання термінознавства і мов для професійного спілкування у ВНЗ.

Статті у збірнику подано українською, англійською, російською і білоруською мовами.

Для мовознавців, фахівців різних галузей, викладачів, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів, усіх, хто цікавиться проблемами наукової термінології.

Відповідальний редактор – Леся Малевич, кандидат філологічних наук, доцент
(Національний університет водного господарства та природокористування)

Редакційна колегія

Катерина Городенська, доктор філологічних наук, професор (Інститут української мови Національної академії наук України); **Сергій Гриньов**, доктор філологічних наук, професор (Білостоцький університет, Польща); **Майя Дзюба**, кандидат філологічних наук, доцент (Національний університет водного господарства та природокористування); **Міхаель Мозер**, доктор, професор (Віденський університет, Австрія); **Людмила Симоненко**, кандидат філологічних наук, професор (Комітет наукової термінології, Український мовно-інформаційний фонд Національної академії наук України); **Марія Чижмарова**, доктор, професор (Пряшівський університет, Словаччина); **Володимир Широков**, дійсний член Національної академії наук України, доктор технічних наук (Український мовно-інформаційний фонд Національної академії наук України); **В'ячеслав Щербін**, кандидат філологічних наук, провідний науковий співробітник (Національна академія наук Білорусі, Мінськ).

Рецензенти:

Вокальчук Г.М., доктор філологічних наук, професор,
Костусяк Н.М., доктор філологічних наук, професор

Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету водного господарства та природокористування
(Протокол № 7 від 30 серпня 2016 р.)

УДК 93/94:001.4''452''
ББК 63.3я2

ISBN 978-966-327-324-2

© Національний університет водного господарства та природокористування

Proceedings of the International Conference “Terminology of the New Century: Theoretical and Practical Aspects” (September 15-16, 2016) / Executive editor L. Malevych. – Rivne: NUWEE, 2016. – 455 p.

Executive Editor:

Lesya Malevych, Ph.D., Associate Professor, Department of Ukrainian Studies,
National University of Water and Environmental Engineering (Ukraine)

Members of the Editorial Board:

Maria Chizmarova, Dr., Professor, University of Presov (Slovakia);

Mayya Dzyuba, Ph.D., Associate Professor, National University of Water and Environmental Engineering (Ukraine);

Sergey Grinev, Dr.Sc., Professor, University of Bialystok (Poland);

Kateryna Horodenska, Dr.Sc., Professor, Institute of the Ukrainian Language of the National Academy of Sciences (Ukraine);

Michael Moser, Dr., Professor, University of Vienna (Austria);

Vyachaslav Shcherbin, Ph.D., National Academy of Sciences (Belarus);

Volodymyr Shyrov, Dr.Sc., Full Member of the National Academy of Sciences of Ukraine, Ukrainian Lingua-Information Fund of the National Academy of Sciences (Ukraine);

Liudmyla Symonenko, Ph.D., Professor, Terminology Committee of the National Academy of Sciences (Ukraine).

The papers in the volume are in Ukrainian, English, Russian and Belarusian.

CONTENTS

Lesya Malevych Foreword	14
PART 1: THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ISSUES OF MODERN TERMINOLOGY SCIENCE	
Rodolfo Maslias Terminology at the European Parliament and the European Institutions	16
Michael Moser The oldest terminology dictionary of the Ukrainian Language – «Juridisch-politische Terminologie für die slawischen Sprachen Österreichs – deutsch-ruthenische Separatausgabe»)	20
Sergey Grinev On the issue of improving the quality of translation dictionaries in the context of comparative terminological studies	26
Tetiana Betsenko The term <i>text-image universal</i> in linguofolkloristics	37
Liudmyla Boyarova Imperative and dispositive norms in the Ukrainian terminology: models of dynamics	43
Kateryna Horodenska Numeral component in compound words as a normative problem	50
Liudmyla Symonenko Ukrainian terminology: from the origins to the present day	53
Ivan Khomiak Terminology in the Ukrainian linguodidactics	58
Viachaslav Shcherbin Classification of branches of professional knowledge as a basis for finding common terminographical priorities of Ukraine and Belarus	64
PART 2: TERMINOLOGY AND KNOWLEDGE. COGNITIVE TERMINOLOGY	
Oleh Demenchuk Cognitive strategies of determinologization	69
Mayya Dzyuba Scientific metaphor as a lingual and mental universal (based on the Ukrainian eponymic terms)	75
Yuliia Yemelianova Terminology in ethnological knowledge	81

Iryna Kolesnikova	85
Some aspects of professional nomination in the paradigm of cognitive terminology	
Yaroslav Yaremko	89
National lingual world view through the prism of political terminological lexicon	
PART 3: TERMINOLOGY IN THE SYSTEM OF NATIONAL LANGUAGE. LANGUAGE POLICIES AND TERMINOLOGY	
Shelley Ching-yu Depner	93
Contemporary fruit names in Chinese	
Livia Pogan (Ditescu)	96
Work-family relationship, from a terminological approach	
Alexandra Porumbescu	99
Considerations regarding the terminology used in international migration	
Tetiana Bilenko	103
Zero-suffix nouns in the terminological lexicon of the modern Ukrainian language	
Alla Hutnikova	108
Semantic derivation in the Ukrainian and German languages	
Oksana Danyliuk	111
Folk geographical terms of Volyn: semantics and structure	
Oleksii Datsiuk	115
Problems of reforming the Ukrainian orthography in terminology science	
Vadym Kosolapov	118
Designation of dollar in American slang	
Tetiana Krutko	122
Terms in online advertising	
Valentyn Malynovskyi	124
Terminological aspects of the decentralization of power	
Nataliia Misiak	128
Compound terms with component власне	
Nataliia Polishchuk	131
Structural-semantic modifications of the socio-political vocabulary in the new media	
Oleksandr Styshov	136
Thematic groups of neologism-terms in the modern Ukrainian media discourse	
Liudmyla Turovska	141
Reflection of semantic changes in terminology of modern media	
Svitlana Shyika	147
Peculiarities of the Ukrainian folk geographical terminology	

Nina Yatsenko Terminology of socio-economic sphere in the language of modern media	150
PART 4: ACADEMIC AND PROFESSIONAL COMMUNICATION. TERMINOLOGY AND TRANSLATION	
Neda Akbari Lexical diversity and the reliance on academic and lower frequency words in EFL students' academic writing	154
Weronika Szemińska Dictionary of equivalents — a new tool for (legal) translators	157
Pavlo Mihirin Water management terminology in the modern English scientific discourse	160
Halyna Onufriienko Branch terminography as a regulator of scientific communication	165
Liliia Pivnova Functional and pragmatic aspect of the euphemisms use in the Ukrainian tourism lexicon	170
Svitlana Tereshchenko Feminative potential of the modern socio-economic discourse	175
Olena Todor, Tetiana Yaremenko Paronyms in political and legal discourse (cultural and lingual aspect)	179
Ilami Yasna «Translation humanitarica»: in search of the humanitarian terminology “canon”	183
PART 5: TERMINOLOGICAL RESOURCES AND TERMINOGRAPHICAL TECHNOLOGIES	
Ivan Kanič Frequency of technical terms as opposed to common words in the specialized text corpus of library and information science in Slovene language	185
Chiara Preite, Alida Maria Silletti The 2008 financial and economic crisis: English borrowings in French and Italian Internet Dictionaries	190
Iryna Hnatiuk Lexicographic heritage of the early twentieth century as a source of the specific Ukrainian vocabulary and phraseology	198
Yuliia Prodan Phraseme terms and specific language units related to them in different lexicographical sources	200
Liudmyla Khalinovska Terminology index: structure and principles of compiling	208

Volodymyr Shyrov, Yevhen Kupriianov Hyperchains and hypercycles induced by L-system of the welding terminology explanatory dictionary (on the example of the Spanish part of the dictionary)	212
Volodymyr Shyrov, Iryna Ostapova, Maksym Nadutenko, Yuliia Verbynenko Ontologized lexicographical systems in modern terminography	220
PART 6: HISTORY OF TERMINOLOGY AND TERMINOLOGY SCIENCE	
Marina Hoefinghoff-Vornberg The development of Ukrainian philosophical terminology in an East-West European context (Galicia second half of the 19th – beginning of the 20th century)	227
Svetlana Rodinadze Georgian Marine Terminology – its History and Condition Today	230
Lesia Hula Trading vocabulary of 16th-17th century Ukrainian documentary books and modern professional terminological system	233
Svitlana Humeniuk The definition of the term <i>традиція</i> in the context of history of the Ukrainian philosophical thought of the second half of the 16th - early 17th centuries: Ostroh Cultural Center	237
Iryna Yefymenko Ukrainian terms denoting floating vehicles (fragment of the historical etymological dictionary)	241
Olha Karpenko Terms in oikonymy of the Central Polissya	245
Iryna Kozelko Basic approaches to the description of linguistic terminology in Vasyl Simovych's grammars	249
Mariia Komova Terminological research in Ukraine (1960's-2000's)	254
Yuliia Mareha Ukrainian ichthyologic vocabulary on the common Slavic background	261
Roman Minaiilo Collective fishing names (on the basis of the written Ukrainian monuments)	264
Iryna Protsyk “Стріли, взяті з лету”: Zero suffixation in the Ukrainian football lexicon of the first half of the twentieth century	269
Ivanna Fetsko Ukrainian museum terminology from the perspective of origin	275
Valerii Tsybul'skyi Terminology used to denote central government of the Ukrainian Cossack State	279
Inna Shmatko Honey hunting and beekeeping vocabulary	282

**PART 7: TERMINOLOGY PROBLEMS IN SPECIFIC SUBJECT FIELDS
(TERMINOLOGY OF HUMANITIES, SOCIAL SCIENCES, ECONOMICS, NATURAL
SCIENCES, ENGINEERING)**

Oksana Bratsun Productivity of morphological ways of term derivation in transport terminology	286
Larysa Bondarchuk The current state of Polish economic terminology	290
Svitlana Haievaska Peculiarities of the philosophical language and terminology in the context of modern linguophilosophical research	294
Yosyp Hryb, Mykola Klymenko, Vasyl Sondak, Diana Voityshyna Dimensionless coefficients in ichthyoecological and ecoeconomical research of river basins: terminological aspects	296
Alla Zhemba, Lidiia Sherhina Approaches to understanding the meaning of the categories “development” and “sustainable development”	306
Oksana Isaenko Metaphorical film terms in the system of professional film communication	311
Mykola Klymenko, Olha Biedunkova The term <i>hydro-ecosystem health</i> in the context of the global concept of critical loads	314
Serhii Korol Names of hydrographic equipment in the Ukrainian language	319
Nataliia Krasnopolska, Iryna Kozlovets Paronymy in the Ukrainian management terminology	322
Svitlana Levytska Management component of information support of business activities: standardization of terminology approaches	327
Svitlana Lokaichuk Archaeological terms formed by prefixation	333
Nataliia Mazur Wages for the actually worked time: the distinction between the concepts	338
Mariana Malchyk, Nataliia Hontarenko Marketing services terminology in the context of general economic and marketing terminology	340
Iryna Mentynska, Halyna Nakonechna Prepositive terminological elements of foreign origin in computer terminology	343
Halyna Morieva, Halyna Kozhukhova National and international in linguistic terminology of the English and the Ukrainian languages	346

Oksana Narushevych-Vasylieva	
The structural-component composition of food industry terms	352
Viktor Pashkevych, Volodymyr Kysil, Fedir Kosobutskyi, Bohdan Zubrytskyi, Petro Hodlevskyi	
On the issue of borrowing in the Ukrainian terminology of physical education and sports	358
Nataliia Samoliuk	
The essence and terminological representation of the regulation process of business entities' income distribution	362
Inna Sydorchuk	
Polysemy in the Ukrainian terminology of personnel management	366
Halyna Khyrivska	
Word-combination terms of the Ukrainian pharmaceutical terminology	369
Olena Chorna	
Peculiarities of the hyper-hyponymy system relations of the Ukrainian tax terminological system	373
Halyna Chornovol	
The adaptation peculiarities of the special foreign language units in the Ukrainian economic terminology	377
Iryna Yaroshevych	
Minor parts of speech or morpheme words? (Conceptual-terminological aspect)	382
PART 8: LSP TEACHING. LEARNING ISSUES IN TERMINOLOGY	
Oleksandr Antonchuk	
Forming the spelling competence when taking the course of "Ukrainian for professional purposes"	386
Larysa Hron	
Formation of the professional communication competence of the students of non-linguistic faculties	390
Lesia Zlatic	
Main aspects of forming the terminology competence of students-mathematicians	392
Valentyna Kyrykulytsia	
Gaining the knowledge of professional terminology in the process of the profession-oriented learning of a foreign language	398
Liudmyla Kozak	
Learning the thematic groups of the Ukrainian technical terminology within the course "Ukrainian language (for professional purposes)"	401
Iryna Kochan	
Professional Ukrainian terminology science in the learning process	405
Alona Litvinchuk	
On some issues of future engineers' terminological competence formation	410

Zoriana Matsiuk Learning the terminological vocabulary within the course "Ukrainian language (for professional purposes)"	413
Nataliia Mushyrovska Communication and activity approach to learning professional terminology by students of the faculty of foreign languages within the course "Ukrainian language (for professional purposes)"	418
Liudmyla Ostrovska Functional, communicative and competence approach to the teaching of Ukrainian for professional purposes	423
Iryna Perishko Methodological aspects of learning the professional terminology in foreign language lessons	428
Tamara Podhurska Improving the terminological competence as a part of the intercultural competence in the classes of Ukrainian as a foreign language in economic institutions	430
Nataliia Shulzhuk Methods of teaching Ukrainian for professional purposes: problems and prospects	433
Contributors	439
Contents (in original language)	447

PART 8

LSP TEACHING. LEARNING ISSUES IN TERMINOLOGY

РОЗДІЛ VIII

ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ І МОВ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ

УДК [378. 147 .016 : 811. 161. 2] : 005. 336. 2

ФОРМУВАННЯ ПРАВОПИСНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСУ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»

Олександр Антончук

Рівненський державний гуманітарний університет
(Рівне, Україна)

Анотація. У статті проаналізовано умови успішного формування орфографічної грамотності в студентів-нефілологів під час вивчення курсу «Українська мова за професійним спрямуванням», позиції науковців до вирішення проблеми оволодіння правописною компетенцією.

Ключові слова: мовна компетенція, орфографічна грамотність, словникові диктанти.

Abstract. The article analyzes the conditions of the successful forming of orthographic literacy of students of non-philological specialties during their studying of course “Ukrainian for professional purposes”. The article represents the views of scientists on the solution of the problem of mastering the spelling competence.

Keywords: language competence, orthographic literacy, vocabulary dictation.

Успіх комунікації залежить від компетенції адресанта і адресата. Поняття «мовна компетенція» в науковий обіг упровадив американський мовознавець Н. Хомський, протиставляючи «знання мови» «використанню мови», або «мовному виконанню», «мовній активності». Вона формувалася внаслідок взаємодії вроджених знань і пасивно засвоюваного мовного матеріалу. Мовна компетенція – знання учасниками комунікацій мови, тобто правил, за якими формуються правильні мовні конструкції та повідомлення, здійснюється їх трансформація.

Навчально-пізнавальна діяльність студентів нефілологічних спеціальностей розгортається у двох сферах: обраної ними спеціальності і української мови, точніше, у сфері її наукового й офіційно-ділового стилів, тобто комунікативної компетенції, включаючи мовну і предметну (професійну), що має формуватися в українськомовному контексті. При цьому зіштовхуються дві великі групи стратегій: стратегії, пов'язані з успішним ходом навчального процесу з оволодіння майбутньою спеціальністю, і стратегії, що забезпечують засвоєння і користування українською мовою [3].

Правописна компетенція та особливості її становлення, формування є актуальною проблемою і лінгводидактики, і мовознавства, адже йдеться про інтелектуальну здатність людини до передавання мови на письмі засобами графіки. Користуватися письмом – не вроджене вміння людини (на відміну від мовлення), адже письмо є вторинним засобом передавання інформації. Правописна компетенція сформувала здатність людини не тільки писати відповідно до засвоєних правил, а й розуміти написане. Американський науковець Д. Слобін визначав мовну компетенцію як модель того, що існує у свідомості носія мови, модель, створену лінгвістом на основі його інтуїтивної здатності відрізнити правильно побудовані висловлювання від неправильних, правильно записане мовлення від неправильного. Вірогідність існування такої моделі може бути доведена тільки ретельним вивченням реальної активності носія мови [4, с. 58].

Компетентність є складним системним утворенням. Вона складається з кількох елементів (компетенцій), кожен з яких, у свою чергу, має власну структуру, «виражає здатність учня накопичувати, інтегрувати знання, уміння й досвід їх використання для вирішення навчальних і життєвих проблем» [1, с. 39]. Так, структурними компонентами комунікативної компетентності є мовна, мовленнєва, правописна та соціокультурна компетенції (І. Гудзик).

Системними компонентами професійної компетенції фахівця є три сфери: мотиваційна, предметно-практична, саморегуляції. Серед підвидів предметно-практичної є комунікативна компетенція, що передбачає сформованість відповідних умінь і якостей фахівця, які сприяють ефективній взаємодії з іншими суб'єктами виробничого процесу та здатність вирішувати продуктивні завдання у процесі спілкування та міжособистісної взаємодії. Комунікативна компетенція базується на знаннях та чуттєвому досвіді, що дають змогу орієнтуватися в ситуаціях професійного спілкування, розуміти мотиви, інтенції, стратегії поведінки людини [2, с. 85].

Робота над удосконаленням культури мови студентів проводиться з урахуванням двох аспектів: підвищення загальномовної культури майбутніх спеціалістів та їх фахової мовної культури. На заняттях основна увага зосереджується на різних видах словникової роботи, що допомагає збагатити словник студентів термінологічною, фаховою лексикою, навчити вільно орієнтуватися і правильно використовувати словниковий запас української мови залежно від сфери й мети спілкування. Опрацьовуючи термінологічну, фахову та інші групи лексики, студенти удосконалюють правопис, вимову і визначають стилістичні функції аналізованих слів, що сприяє підвищенню рівня загальномовної і фахової мовної культури майбутніх спеціалістів.

Незважаючи на те, що студенти нефілологічного профілю у вивченні гуманітарних наук, зокрема й української мови, мають певні досягнення, у засвоєнні навчального матеріалу ці студенти можуть мати низку труднощів: добре пам'ятають правила мови, але утруднюються застосувати їх на практиці, у мовленнєвому спілкуванні; відтворюють мовний матеріал, однак дати аналіз прочитаному, виділити головне, узагальнити, застосувати в творчих умовах ці знання неспроможні.

Під час опрацювання кожної теми на практичних заняттях було звернуто увагу студентів на правописні аспекти розвитку професійного мовлення, відпрацювання вмінь роботи з різними за жанрами науковими та діловими текстами за фахом в усному та писемному мовленні, підвищення загальнофахової обізнаності, користування довідково-бібліографічним апаратом наукової літератури.

Пропонуємо зразки словникових диктантів для студентів історико-соціологічного факультету та інституту мистецтв.

Центральна рада, Хмельниччина, греко-перські війни, екзит-пол, Муссоліні, Льодове побоїще, Золоті ворота, Рада Безпеки ООН, Європейський Союз, майдан Незалежності, Ден Сяопін, Печерська лавра.

Інтермецо, фортисимо, рок-н-рол, конференсьє, конференц-зал, лібрето, піанісимо, стакато, бравісимо, бемоль, дівчина-хористка, пів-гітари.

Велике зацікавлення викликає у студентів підготовка наукових повідомлень відповідно до тематики практичних занять, їх обговорення в аудиторії. Наведемо приклади окремих тем: «Літера ґ в українській мові», «Числівник у професійному мовленні», «Особливості вживання іменників у професійному мовленні», «Велика і мала літера в назвах документів, законодавчих актів, атрибутів держави», «Особливості відмінювання іменників II відміни», «Правописні проблеми в українській науковій термінології», «Мовний «антиетикет» сучасного студента» [7].

На жаль, мовленнєва безпорадність, невміння написати елементарний текст «чомусь перестали сприйматись як пляма на службовому мундирі» [5, с. 4]. Мовленнєва культура досягає розвитку там, де «носіям національної літературної мови не байдуже, як вони говорять і пишуть, як сприймають їхню мову в різних суспільних середовищах, а також у контексті інших мов» [5, с. 9].

Більшість орфографічних помилок виникає внаслідок розходжень у дотриманні літературних норм в усному мовленні і на письмі. Тому слід наполегливо дбати про підвищення мовленнєвої культури студентів, домагатися єдиного орфоепічного й орфографічного режиму в закладах освіти [6, с. 29].

Ми провели анкетування серед студентів історико-соціологічного факультету й інституту мистецтв щодо особистої самооцінки правописної грамотності (за 5-бальною шкалою) і пропозицій для підвищення її у вищих навчальних закладах. На «5» оцінюють грамотність 6 % респондентів, «4» – 67 %, «3» – 27 %.

Другокурсники пропонують так впливати на правописну грамотність: організувати конференції, тематичні лекції, презентації, флеш-моби, соціологічні опитування, вікторини, конкурси, майстер-класи, рольові ігри, театралізовані заняття, дискусії, тематичні вечори, бесіди, «уроки грамотності» у позанавчальний час, зустрічі з цікавими особистостями, читацькі гуртки, олімпіади з грошовою винагородою, писати загальноуніверситетські диктанти; важливою є зацікавленість учасників; збільшити загальну кількість годин на вивчення української мови; виправлення помилок один одного; більше спілкуватися, читати, виконувати письмові завдання, тести.

Отже, на наш погляд, дисципліна «Українська мова за професійним спрямуванням» має бути інтегрованою і включати знання з майбутнього фаху студента та необхідну й достатню термінознавчу і сучасну лінгвістичну інформацію, зокрема з культури мови і мовлення.

Література

1. Ґудзик І.Ф. Компетентностно орієнтоване навчання російській мові в початкових класах / І.Ф. Ґудзик. – Чернівці : Букрек, 2007. – 496 с.
2. Дроздова І.П. Актуальні проблеми методики аудиторних і поза аудиторних занять із розвитку українського професійного мовлення студентів-нефілологів / І.П. Дроздова // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія і педагогіка». – Острого : Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2014. – Вип. 29. – С. 77-81.
3. Цимбал С.В. Синергетичний та акмеологічний аспекти формування професійної компетентності студентів / С.В. Цимбал // Наук.-метод. зб. / Кол. авт. – К., 2005. – Вип. 40. – С. 80-90.
4. Слобін Д. Психолінгвістика / Д. Слобін, Дж. Грін. – М. : Прогрес, 1976. – 201 с.
5. Культура української мови / С.Я. Єрмоленко, Н.Я. Дзюбишина-Мельник, К.В. Ленець та ін.; за ред. В.М. Русанівського. – К. : Либідь, 1990. – 304 с.

6. Хом'як І.М. Характер орфографічних утруднень, викликаних мовленнєвим середовищем // І.М. Хом'як // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія і педагогіка». – Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2014. – Вип. 29. – С. 26-29.

7. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник / Шевчук С.В., Клименко І.В. – 3-тє вид., виправ. і доповнен. – К. : Алерта, 2013. – 696 с.